

тканин була підвищена. Загальна температура тіла у 87,5% коней знаходилось в межах фізіологічних значень

Постановка діагнозу істотно полегшується тільки в тому випадку, якщо крім анамнезу і клініки ми володіємо ультразвуковою діагностикою, що давало можливість чітко встановити місце локалізації, стан вражених ділянок, моніторинг загоюваності та прогноз, особливо для спорту.

За введення препарат Глутоксим в дозі 30 мг / голову 3 рази з інтервалом 5 діб вище путового суглоба і на 1,5-2 см волярніше заднього краю п'ясткової кістки вже на 7-й день від моменту першого введення препарату відзначалася позитивна динаміка у вигляді поліпшення загального стану тваринного, набряк і місцева температура знижена, болючість тканин була присутня. На 14-ту добу запальні процеси вщухали, зникла біль і гіперемія тканин, задовільна опороздатність хворої кінцівки. На 21-ту добу тварини повністю спиралися на хвору кінцівку. Результати клінічного обстеження показали, що використання препарату Глутоксим сприяє активізації метаболічних процесів в ділянці сухожилля, пригнічує запальну і больову реакцію.

Отже, хвороби сухожилків у коней є досить поширеними, лікування їх необхідно проводити комплексно та з обов'язковим сонографічним контролем.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Веремей Э.И., Лукьяновский В.А. Ортопедия ветеринарной медицины. СПб.: Лань, 2003. 352 с.
2. Гамелин, О. Использование противовоспалительных препаратов в лечении лошадей. Ветеринария. 2012.N 10. С. 4–7.
2. Гаусслер К.К. Дополнительные методы лечения скелетно-мышечных заболеваний. Болезни лошади. Современные методы лечения. М.: Аквариум-Принт, 2017. С. 623–628.

УДК 619: 616.31

СОРОКА Д.М., магістрант

Науковий керівник – **ЄМЕЛЬЯНЕНКО О.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

emel_79@ukr.net

ПОШИРЕННЯ ТА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ЗУБІВ У КОНЕЙ

У нашому дослідженні стоматологічні ураження становили близько 23%. У спортивній коней хвороби зубів реєстрували у 7–16 років, у рисаків 4–20, а в важковозів 14–22 роки. Найбільш поширеними стоматологічними ураженнями у коней є зубний камінь, гострі емалеві гачки, карієс зубів, хвороби пародонту, дієстемати, перелом зуба, порушення зубного прикусу «рот папуги». Лікування пародонтозів у коней залежить від стадії та є комплексне і складається з механічної та хімічної антисептики зони враження (періодонтальна кишення, діастема), використання протимікробної та протизапальної терапії та створення умов, щоб кормові маси не могли накопичуватися тут в подальшому.

Ключові слова: коні, хвороби зубів, поширення та лікування хвороб зубів.

Стоматологічні хвороби є основними захворюваннями ротової порожнини коней і мають важливе значення у ветеринарній практиці, оскільки до 10% практичного часу займається зуботехнічною роботою. Мета стоматологічного обстеження коней – визначити, чи існує патологічний стан, та оцінити вплив цього стану на здоров'я коня. Регулярний догляд за зубами принесе користь здоров'ю та подальшим результатам роботи коня.

Метою роботи було вивчення хвороб зубів у коней в умовах клініки, поширення, діагностика та розробка оптимальних лікувальних схем .

У нашому дослідженні у 52 коней спостерігали стоматологічні ураження, що становило близько 23%. У спортивній коней хвороби зубів реєстрували у 7–16 років, у рисаків 4–20, а в

важковозів 14–22 роки. Щодо статті то частіше вражалися самці, за виключенням рисаків, де така закономірність буда майже рівною.

Ознаки дентальних проблем включають в себе: зміни в поведінці, наприклад, стає конем агресивний через біль; зміна поведінки під час їзди, наприклад, нахил голови, підкидання голови, відкритий рот і неправильна форма голови; опір і ухилення від вуздечки; набряки обличчя; відмова від їжі; виділення та / або запах з однієї або обох ніздрів; надмірне слиновиділення; запалення ясен; втрата маси; коліки; викидання жорсткого корму; депресивна поведінка; кінь жує корм лише з тієї ж сторони щелепи, кожного разу; неприємний запах з рота (халітоз), часто спричинений розпадом тканин; пошкоджений захворюваннями пародонту; довга клітковина або неперетравлена їжа у фекаліях; «Висипання» корму в щоки; фудінг - часткове випадіння пережованого сіна.

Найбільш поширеними стоматологічними ураженнями у коней є зубний камінь, гострі емалеві гачки, карієс зубів, хвороби пародонту, діастемати, перелом зуба, порушення зубного прикусу «рот папуги».

Лікування пародонтозів у коней залежить від стадії (їх розрізняють чотири) та є комплексне і складається з механічної та хімічної антисептики зони враження (періодонтальна кишеня, діастема), використання протимікробної та протизапальної терапії та створення умов, щоб кормові маси не могли накопичуватися тут в подальшому.

Отже, хвороби зубів у коней є досить поширеними, особливо у геріатричних коней, лікування їх необхідно проводити комплексно та з урахуванням стадійності перебігу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Dixon P.M. Equine dental disease Part 4: A long term study of 400 cases: apical infections of cheek teeth. *Equine Veterinary Journal*. 2000. (32). 3. P. 183–194.
2. Dixon P.M., Dacre I. A review of equine dental disorders. *The Veterinary Journal*. 2005. (169). P. 165–187.
3. Easley J. Dental and oral examination. In: Baker, G.J., Easley, J. (Eds.), *Equine Dentistry*, first ed. W.B. Saunders, London. 1999. P. 107–126.

УДК 619:617.711-002:616.995.132-089:636.2

СТАСІВ Д.М., магістрант

Науковий керівник – **ЧОРНОЗУБ М.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

chornozub1972@ukr.net

ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ТЕЛЯЗІОЗНОГО КОН'ЮНКТИВО-КЕРАТИТУ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

В умовах господарства встановлено масове ураження великої рогатої худоби телязіозним кон'юнктивно-кератитом, для якого були характерні різниця вікової вразливості тварин, сезонність хвороби та її стадійність. За серозно-катарального та катарально-гнійного телязіозного кон'юнктивіту апробовано ксероформ-йодоформну емульсію, що дозволило у короткий термінвилікувати усіх тварин і попередити розвиток помутніння рогівки. А за лікування кон'юнктивно-кератитів застосування даної емульсії у комплексі із гемоновокаїновою ретробульбарною блокадою дозволило у короткий термінвилікувати усіх тварин і повністю усунути помутніння рогівки.

Ключові слова: велика рогата худоба, телязіоз, кон'юнктивіт, кон'юнктивно-кератит, ксероформ-йодоформна емульсія, гемоновокаїнова ретробульбарна блокада.

В умовах господарства виявлено, що серед поголів'я великої рогатої худоби 25,6 % тварин мали хірургічну патологію, з якої 65,5 % склали кон'юнктивіти та кон'юнктивно-кератити, спричинені гельмінтами *Th. Rhodesi*. Рівень захворюваності стада телязіозом в цілому у 2020-му році становив 16,7 %. Захворювання уражало 13,3 % молодняку, молодшого 1 року, 17,1 % молодняку, старшого 1 року, й нетелів та 19,5 % корів. Хворобу